

TELEGRAFUL ROMÂN

Nº 74. ANULU XVI.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: joi și duminică. — Prenumerarea se face în Săbiu la expeditorul foiei pe afară la c. r. poste, cu banii guta prin scrisori francate, adresate către expeditor. Prețului prenumerării pentru Săbiu este pe anul 7. fl. v. a. iar pe jumătate de anul 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. și țeri străine pe unu 12 p. 1/2 anu, 6 fl. v. a.

Inseratele se plătescu pentru întreaga oră cu 7. cr. sirulu pentru două ore cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Săbiu, in 15/27 Septembrie 1868.

Pré Sânti'a Sea P. Episcopu alu Aradului Procopiu Ivacicovicu au sositu eri și

Pré Sânti'a Sea P. Episcopu alu Caransebeșului Ioann Popasu a sositu alalta eri după amedi in mijloculu nostru.

Unu numeru insemnatu dintre dd. deputati la congresu au sositu eri și astadi.

Alegeri la Congresu

In archidieces'a Transilvaniei.

Din partea laicilor: Dlu ofic. finant. Ioann Filipescu in cerculu XIV, Dlu c. r. capitanu in pensiune Constantin Stezaru, in cerculu XVIII, Dlu adv. Nicolae Gaetanu, in cerculu alu XX.

in dieces'a Aradului.

Din partea clerului: Mironu Romanu, Protosincelu in Aradu, Petru Chirilescu Protopopulu Chisiu-Ineului, Ioann Russu, Parochu in Aradu, Ioann Groz'a, Protopopulu Halmaგიული. Simeonu Bic'a, Protopopu și presied. consist. in Oradea-mare. Moise Porumbu, Parochu in Tulc'a și ases. consist. Georgiu Vasilevicu, Protopopulu Beiusului. Petru Anc'a, parochu in Ghirod'a și ases. consist. Ioann Tieraanu, Protopopulu Lipovei, Parteniu Gruescu, parochu in Capolnasiu și ases. consist.

Din partea laicilor civili: Lazaru Ionescu, și Ioann P. Desseanu, advocatu in Aradu. Alessiu Popovicu, advoc. in Comlosiu, și Michailu Nicora, ases. la tribun. comitat. Bichisiu. Demetriu Bonciu, advocatu in Aradu, — și Ioann Moldovanu, notariu comunatu in Sira. Sigismundu Popovicu vice-comite in Aradu, și Sigismundu Borlea, proto-notariu comitat. Zarandu. Nicolau Zsig'a, sen. cetățienu in Oradea-mare, și Stefanu Borosiu, advocatu in Borodulu-mare. Michailu Besanu, ases. tribun. comit. in Lugosiu, și Georgiu Pop'a Popp, redact. foiei „Albin'a“ in Viena. Parteniu Cosm'a, advocatu in Beiusiu, și Ioann Bic'a notariu comunatu in Morosiu. Vincentiu Babesiu, jude la tabl'a reg. in Pest'a, și Petru Cermen'a, capitanu prim. alu Orasiului Timisior'a. Dr. Atanasiu M. Marienescu, ases. la trib. comit. in Lugosiu, și Constantin Radulescu advocatu in Lugosiu; — (suplin. Dionisiu Cadariu, adv. a Chiseto). Dr. Alessandru Mocioni, și Victoru Mocioni, posesori mari in Banatu.

Congresulu nationalu bisericescu.

Au trebuitu sa treca o suta și se dieci și atati'a de ani până cându biserica sa se revada ierasi in reprezentanti'a ei intrega. Ce aspectu venerabilu și respectabilu, ce simțire înaltătoare de sufletu este cându astăzi avem, după intrerupere de sute de ani, a privi fatia in fatia pre urmasii acelor mai mari, cari in timpurile cele grele ale persecutiunilor nationale bisericesci au fostu incetatu a se mai aduna, au fostu incetatu de mai fi o individualitate vizibila, au incetatu de a-si mai folosi drepturile date de Dumnezeu prin Mantuitorulu lumei, fiulu seu, sigilate de mangaioriulu Duchulu adeverului; cându ii vedemu adunati spre a lua posesiune de unu dreptu atât de pretios: alu liberei dezvoltări pre câmpulu crescerei poporulu nostru. Ce bucuria pôte însufletii pre ori ce românu cându după atâtea grele fortune ce s'a succese, după tempestatea, carea ne dismembrase până la despretiulu strainiloru, ba mai până la nimicire, sa ne revedemu ierasi Archipastorii, clerulu nostru, inteleginti'a noastră, dânduși mână că la o dorita revedere, dânduși mână spre a se pune la lucru și a cauta tamaduirea reinviatului

trupulu nationalu bisericescu, pre carele lu cugetau multi ca demultu este alu veciei.

Cu dreptu coventu putemu și noi dice: Rădica impregiuru ochii tei Sionē și vedi, cum dela apusu și dela resaritu, dela media nopte și media-di au sositu fiii tei. Salta și te bucura, că marirea Domnului preste tine au stralucitu.

Dara, asiă este, provedinti'a a făcutu că marirea Dlu cu radiile sôrelui dreptăției sa stralucisca și preste noi. Acest'a ne da sperantia, ca precum la radiile sôrelui primaverii resaru tôte câte santu de trebuintia folosintei omenesci, asiă și acum va resari de aci incolo imbelsugarea cea dorita pre câmpulu spiritualu. Lips'a acestei imbelsugări ne a aretatu flamendi și setosi și goli spiritulminte, de aci incolo avemu dreptulu, de a ne arata și între alte popore, între alte biserici, cu fatia mai vesela pentru ca virtutiei eata ca i se restaurăza ierasi templulu ce i se cuvine și apoi scimu ca singura virtutea conduce la indestulirea spirituala; iera speculatiunile ducu numai la reulu celu maide apoi carele e mai reu de câtu celu dintăiu.

Noi credemu ca raporturile cele dintăiu ce-le vomu dá despre congresulu nostru nationalu bisericescu voru intări sperantiele noastre spre bine și voru resfiră temerile noastre de reu. Flôrea inteligintiei noastre adunate la unu locu va fi gelosa și de tempu, numai că mai in graba sa aduca decisiuni, de care dorește totu crestina românu gr-or. de sute de ani.

Sa ne impreunamu dara in diu'a de astadi tôte rugaciunile noastre către Ddiu că sa verse darulu seu asup'a activității congresului, încatu sa fie o di epocala, o di de vesela aducere aminte pentru noi și posteritatea noastră.

Temere de magiarizare.

Tôte lucrurile posedu natur'a, de a fi bune seu rele după anumite proportiuni. Și dulceti'a și amarulu santu bune in mesura potrivită trebuintiei și stricaciõe suntu amendone cându nu e potrivit, ci se intrebuinteaza in catatime pré mare.

Astfelu este și cu frica seu temerea de magiarizare respective de desnatiunale.

Conservarea individualității e o detorinta, pre carea ni-o impune și moralulu celu crestinescu, și celu filosoficu. A dispută esistinti'a individualităților nationale este a inchide ochii, odata spre a nu vedea ceea ce este in realitate, a două ora, spre a ignora lips'a varietăților și specioloru, pretinse de locu, de obiceiuri in care traiescu omenii, și de originea, din care se tragu omenii, a ignora ca tôte aceste aducă vieti'a și inlatura monotona in lume.

A nu purta vre-o natiune grija de esistinti'a individualității sele nationale este egalu cu neglegerea vietiei seu cu sinucidere indirecta — la tóta intemplantia o crima suprema contra preceptului celui mai mare, balu iubirei de sine, dela care trebuie sa proceda tóta iubirea către altii.

Detori'a dela individulu singularu trece dara cu tôte consecintiele la individualitatea carea se compune din mai multi, cărei'a i mai dicemu și colectiva, prin urmare deca singularulu are dreptu a-si teme fiinti'a sea cu acela-si dreptu și teme și o natiune colectivitatea sea, esistinti'a sea.

Inse temerea acest'a trebuie observata din parlene între marginile demnității și ale seriozului, căci altmintrea tóta temerea pôte deveni o frasa imblatita fara de nici unu sensu, seu o ipochondria politica, ambe periculoșe tocm'a pentru esistinti'a noastră. Periculoșe dicemu, pentru ca usiurinti'a aplicata la unu lucru asiă de delicatu produce nepasare, și nepasarea vorbesce din gura mai multu, seu numai din

obiceiul și trece cu vederea adevărții periculi și urmarea duce mai departe la perire; ipochondria intuneca și amaresce tôte lucrurile spre a nu le mai pută deosebii; ori-ce suflare seu miscare e pretuita mai reu cu multu decâtu merita; descuragiulu intra și torturele cele multe provenite din impregiurările aceste amurtiescu ori-ce activitate și in fine tóta vieti'a precum la individulu singularu, și la celu colectivulu.

Noi de unu tempu încôce, nu vedemu la o parte din publicistic'a noastră, decâtu vaiete de magiarizare, și acestu sunetu de temere a strabatutu până mai și la noi.

Unu veteranu ne spunea odinioara, cu ôre-care surisu necajitu, ca comandantulu batalionei sele de câte ori intră in focu și incepeau glontiele inimice a stirbi sirurile batalionei, indata incepea a eschiamă: „Pentru Ddiu ne prapadimu cu totii!“ Noi cugetamu ca aceta neeroica eschiamatiune va fi neplacuta pentru ori-ce omu de anima, carele a avut parte de a fi vre-odata in vertegiulu unui periculu, totu asiă că și pentru soldatii, cari au tocmai in momentele periculuului supremu lipsa de incuragiare. Deci deca suntemu tocmai la istorisirea unei asemenea intemplantii sa ne dicemu noi insine, ca ôre nu e unu pecatu, că atunci cându periculu e cunoscutu déjà, cându luptatorii trebuie sa fia déjà provediuti cu armele ce le stau la dispozitiune, cându ei au sa ascepte numai semnalulu trambitiei spre a face miscări in drept'a seu in stâng'a, înainte seu inapoi, după cum cere tactic'a: nu e unu pecatu ôre, că atunci sa vina eschiamatiuni fricioșe și descuragiatorie in sirurile partasiloru la lupta? Insa va reflecta cine-va, ca terenulu e favoritoriu pentru unii mai multu decâtu pentru altii. Bine, insa la aceta trebuie sa respondemu, ca nu numai terenulu face, ci dreptatea causei inainte de tôte, carea însufletiesce; intiepciunea in dirigerea miscărilor și disciplin'a și instructiunea in urmarea directiunii, ducu a dese ori de pre terenu nefavorabilu pre terenu favorabilu și atunci lupt'a devine egala și pôte termină cu unu resultatu onorificu pentru ambe părțile luptătorie; iera intimidarea, frica ducu totu-deună la retragere rusinosă și pagubitoria.

Amu petrecutu pôte pré multu la aceta dezvoltare in asemenare, insa in impregiurările noastre, cându lupt'a, intielegemu cea pacinica, este neincungurabila, credemu ca e de lipsa sa luamu asemenări și mai plastice, că dora sa le putemu vedea mai bine și intielesulu lor sa-lu putemu prinde cu mân'a.

Asiă dara alt'a trebuie sa fia procederea noastră, deca e că aceea sa fia incununata de succesu — trebuie sa fia treza, serioșă, și in unu modu concretu.

Inainte de tôte trebuie sa constatamu periculu de care ne tememu. Deci trebuie sa ne intrebamu, ca esista in adeveru periculu magiarisării?

Cându vremu sa damu respunsu la intrebarea acest'a sa nu avemu numai vointi'a unoru omeni inaintea noastră, ci sa cugetamu, ca esistu și elementele cari sa realizeze aceta vointi'a? și deca acele nu esistu, atunci trebuie sa scimu ca aceta vointia se reduce numai la unu pium de siderium.

Unu poporu carele pórta in sine periculu desnatiunale altoru popore trebuie inainte de tôte sa precumpanesca pre celelalte cu numerrulu, salu precumpanesca inse și cu cultura in toti ramii ei. Sa deschidemu istoria strabaniloru nostri Romani și sa vedemu, ca d. e. pre greci iau fostu absorbitu cu totul in organismulu statului lor și cu tôte aceste, deca cu cultura nu a pututu sa-i precumpanesca, partea

esaritena a imperiului se desvôlta mai târziu în o imperatia numai după nume română, în sine înseși grecească. Să căutăm în istoria mai nouă d. e. în Rusia, carea dela Petru cel mare până astăzi încă nu a putut, preface pe lângă toată superioritatea numărului, elementele cele tătare, chirghize, calmuce și finlandice, nemțiesci și polone în elementul său, cu toate că, afara de nemți și poloni, celelalte sunt popoare fără de cultură, — din cauza că nici fatia cu acestea nu a avut a pune elemente cu multă mai superioare de cultură spre absorbirea acelor mici naționalități. Înșiși Anglii nu au putut face nimica cu Irlandezii pe lângă toată cultura lor din cauza că elementul englez în privința numerică nu poate precumpăni elementul irilor.

Avem noi asupra noastră un popor numeric impuătoriu, care să ne cauzeze răcori de-a lungul spinării decât ori vom cugeta la el? Precumpanese el cu o cultură coplesitoare? Nici că naționalitate, nici că rasa elementului magiar nu ne e superioră, ieră câtă pentru cultură, fără de a voi a detrage ceva din meritul națiunii magiare, ea însăși va concede, ca luându romanimea în totală nu sunt mai departe de câtă noi; ba decât considerăm natura culturii aflăm că suntem egali, căci și unii și alții avem mai multă cultură străină. Noi și cu alta ocaziune am spus în detaliu negațiunea acestui a noastră.

Și cu toate acestea, cine va crede că noi suntem pentru a nu avea nici o grădă de naționalitate noastră se însiela. Noi am dăsu încă în colonele acestei foi, că popoarele cari rămân înăpoi în cultură facu locu altor în drumul mai departe, și în înțelesul acestă apoi în adevăr vom avea temere și de popoare mai mici, nu că ne voru desnaționaliza, dară, că ne voru coprinde locurile spre a zidi pe ele, spre a cresce vite și bucate mai bune și mai multe de câtă noi și noi ne vom posti. Se înțelege că în tipul acestă nu avem să ne temem numai de magiarisare, ci și de jidovisare, nemțisare etc. și care, totă ne aducă totu același reu.

Dară să nu apărăm că ne abatem de la tema, să remanem pe lângă magiarisare. O am constatat? Ei bine! să dicem că da! și să-i căutăm în fatia sa o vedem cum e? să o analizăm puțin în elementele ei.

Să începem de la legislațiune. Aci aflăm done lucruri și adeca totă cetățienii din statu sunt liberi și egali îndreptățiți. Acestă trebuie să nu o trecem numai asiă usor cu vederea, pentru că are însemnătate destulă de considerabilă fatia cu acea parte, în carea se dice, că limbă a discutiunilor în dieta să fie cea magiara.

Căci se dice înse din vechime că „salus rei publicae suprema lex esto“. Asiă dară decât saltea statului trebuie să fie legea cea mai înaltă, atunci ore voru starul magiarii în nisuinte de a contopi naționalități, nisuinte cari să-i sustienă și pre ei în agitațiuni continue și să le absorbă puterile cu cari aru putea face altă ceva, adeca asigurarea elementului lor, care e mai mai espus decâtă alu nostru? Deacă și înțelegu ei interesele proprie, ceea ce trebuie să o presupunem, bater dela barbatii de statu, atunci și legislațiunea preste scurtă va trebui să se convingă, că ea nu mai poate purta și în viitoriu vestimentul exclusivismului. Acei barbati de statu voru veni la acea convingere, că puterile barbatilor demni trebuie să nu fie, în timpul cândă privilegiile să delatura, privilegiate de a funcționa că parinti ai patriei numai căci acei știu eutare limba, ieră alții să fie deschisi pentru că nu o știu. Saltea său binele statului va trebui să însuinte totă asiă și în alte afaceri, căci legea suprema va avea să se îngrijă de interesele și prin aceste de castigare în parte și a tuturor cetățienilor statului dera nici decum ai departă dela sine.

Dera cândă amu avem a presupune că voru fi cerbicosi și nu voru lasă nici o iotă din ideile cele cari porta încă în parte urmele trecutului, său numai ale începutului unei noue ere; cândă instituttele publice voru li-supuse preste totă indiomei magiare s. a. ce e dreptă atunci posesiunea e pentru noi nefavorabilă, dera în casul acestă, că cetățieni liberi nu avem libertate a ne face instituttele noastre proprie? În unu atare casu vomu avea cu atâtă spese mai multe cu câtă pre lângă contribuțiunea ce incurge din pungile noastre în ladă statului, de unde apoi se sustinu instituttele publice ale statului, noi vomu trebui a ne impune o nouă contribuțiune. Atunci înse statul și

înstreineza însuși pre cetățienii săi și lucra în contra principiului salus republicae suprema lex.

Îngreunarea dera în desvôltare, va putea fi posibilă, dară nu desnaționalizarea său magiarisarea din partea ori cărei alte națiuni, carea aru voi a trage toate foloșele publice numai în partea sea.

Asiă dară decâtă vomu indentifica și acestă împedecare cu magiarisarea atunci noi suntem dator a opune mijloce cari se pună stavila amenințării. În legislațiune barbatii cei vomu avea întrepuna se, interpeleze, făca totu ce voru afla de necese în favoarea individualității naționale. În oficii deca vomu avea barbati lucrăze cu barbatia în contra nedreptăților ce aru vedea că se arunca asupra intereselor naționali. Ieră noi cestilati, preoti și laici, fie care din posesiunea sea se spriginesca crescerea poporului, prin școle, prin industria, prin știință. Aceste sunt toate nu numai lucruri neieritate, ci sunt lucruri, cari sunt în cercu mai strimtu în interesul statului, a cărui factoru considerabilu suntem și noi românii, și în înțelesul mai largu în interesul societății omenesci, carea astăzi cere concursul tuturor popoarelor cu putere de viață. În tipul acestă, chiar decâtă amu concede tendințele magiarisării sau germanisării cu ori ce pretiu, ele se voru sfermă de vitalitatea noastră.

Deci în locu de a lăta meru ne încrederea în puterea noastră de viață, în astfelu de luptă amu vrea să vedem pre barbati nostri, cari s'a combata periculi la toată punctele, fără de audi macaru unu vaietu și rezultatul aru fi că poate ne-amu trezi că aceste două popoare din luptă aru esă amice, aru esă două colonne tari în ecuilibrul Europei orientale, de cari să nu fie legatu nici unu Samsonu, care să le sguode spre stricătina cumuna, ci de cari să se aterne trofeele progresului a fie-cărei națiuni concurinte la progresul generalu alu omenimei.

Cândă înse sôrtea aru aduce lucrurile altufeliu, pre lângă ambițiunea noastră națională salvată, amu avea consciința liniscită, că din partene s'a facutu totu ce a fostu cu putința.

Evenimente politice.

Sabiiu, 14 Septevre.

Din telegramele ce le aduce „Hr. Ztg.“ astăzi aflăm că Maj. Sea. din decisiune spontană a sistatua caletoria în Galiti'a. A două scire importante este demisiunea principelui Auersperg ministru presedinte în tierile de dincolo de Lait'a De o camdată presidiulu ministeriului e încredințat contelui Taaffe. Caus'a acestei demisiuni o ascriu unii deputati ai dietei austriace rivalității în tre Auersperg și Beust.

În diet'a Croatiei s'a luat la desbatere operatulu despre complanarea croato-ungurească. Minoritatea vrea că să se amâne desbaterea acestui operatu, majoritatea înse a invinsu și operatulu s'a luat la desbatere. După scirile mai dincăce numai atâtă mai putem ști că desbaterea acestă încă decurge și că până acum mai multi oratori a vorbitu pentru operatu decâtă în contra lui.

Dela diet'a galitiana aflăm că s'a facutu unu proiectu de adresa către Maj. Sea, prin carele se cere autonomi'a tierii. Adres'a se pune pre tere-nulu politico-istoric și demustă că Galiti'a nu are comuniune asiă mare că celelalte tieri transilvane, cari de seculi au avuta mai un'a și aceeasi istoria, pre cândă Galiti'a numai de unu seculu și ceva mai bine a intratu în legatură tierilor de sub sceptrulu Austriei.

În politic'a dinafara atrage atentiunea Europei o nouă revoluțiune în Spani'a, carea după scirele ce le avem până acum, e mai bine organizată decâtă celelalte din trecut. Scirile oficiose din Madridu spun că Topete, comandantu de artileria a amagitu feciorii din mai multe năi de resbelu și a începutu rescôla în sinulu dela Cadix. În Sevilla a urmatu asemenea generalulu Yquirdo dimpreună cu garnison'a din locu. Regimulu a întreprinsu cele de lipsa spre a suprima revoluțiunea și în urm'a acestor mesuri a le regimului opiniunea publică e liniscită. — După alte sciri încă se spune că revoluțiunea a eruptu la Cadix. Pretensiunea revoltantilor cetim că este următoarea: Regin'a să abdică în favoarea principelui de corôna și adunarea națională constituanta să se conchiame. Mai departe cetim, că generalii esilati totă se întorc în sirurile rescultatilor Serrano a intratu în Sevilla fără de a afla vre o opozițiune. Alte sciri spun, că Malaga, Cartagena și Ferrol sunt rescutate dimpreună cu totă locuitorii între Malaga și Cartagena și că regimulu provisoriu siaru fi înce-

putu în Sevilla lucrările sele. Regin'a Isabellă nu se va putea întâlni cu Napoleon III pentru că a trebuit să se întorne la Madridu unde abiă va fi pututu ajunge. Toate speranțele de a suprima resculară depinde dela armata, cu toate că o parte din acestă a trecut deja la insurgenti. Madridulu să afla în stare de asedia.

Diet'a Ungariei.

În ședința din 19 l. c. după verificarea protocolului din ședința trecută, aduce presedintele la cunoștința, că nou alesulu deputatu Debolyi din M. Osierheiu și au prezentat mandatulu său.

Zsedenyi predă casei o petitiune a superintendentii Tissiane de confesiunea augsburgică, prin care aceea roga pre casă deputatilor, că să reguleze câtă mai curendu desvôltarea faptică a ecuității și reciprocității, statorite în art. 20. a. 1848 fără deosebire pentru totă credinciosii de ori ce confesiune, că să înceteze odată frecările interconfessionale. În urm'a acestei a asterne Ministrulu de culte bar. Ios. Eötvös pre mas'a dietei proiectulu de lege despre relațiunea religioanelor crestine recepte între sine. Se primesce cu aplaus. În finea cuventulu Deak și propune, că deorece budgetele pre anul 1868 și 1869 nu se mai potu amenă, să se voteze budgetulu pre an. 1868 din causă scurtimei timpului în șome generali, eara cu privire la budgetulu pre a. 1869 dice în propunerea sa: „Ministeriulu să se provôce, că să prezenteze câtă mai curendu pre anul 1869 budgetulu ministerielor și totu ce nu stă în legatură cu delegatiunile și cu legile armatei, care încă nu sunt sancționate. Onorat'a casa să otarasca însă, că va luă la consultare părțile aceste ale budgetului încă însintea delegatiunelor, și reduțiunea finală a budgetului o va amenă pre timpul acelă, cândă se va curmă lucrulu delegatiunelor.

Propunerea lui Deak se cetesce, se otaresce, că să se tiparească, și în ședința viitoare să se aduca la ordinea zilei. Cu acestea se încheie ședința la 11 ore.

Ședința din 21 Septevre. După înteniarea protocolului și după incurgerea mai multor petitiuni vine la ordinea zilei propunerea lui Deak. Conte Lud. Rada se invoiesce cu partea aceea din propunere lui Deak, care privesce votarea budgetului pre a. 1869 și adaugă numai, că totă odată să se asterna casei și rațiunulu despre a. 1867; eara în privința budgetului pre a. 1868 e de parere să se prelungiască indemnitatea. Urmăza o desbatere generală mai îndelungată; unii sunt pentru, alții contra propunerii lui Deak; pentru propunere este și ministru de Finanția Lonyay, observându că ministeriulu și poate da rațiunulu pentru a. 1867, cândă va asterne budgetulu pre a. 1868. În fine Deak și motiveza de nou propunerea sa, carea se primesce de majoritate. Venindu la desbaterea specială și facându-se putine amendamente, ambele proiecte de lege se dau să se tiparească și la timpul seu voru veni la ordinea zilei.

Ministrulu de finanția Lonyay asterne pre măs'a dietei proiectulu budgetului prelungit elaboratele escripte ale comisiunii finanțiale, Ministrulu Gorvay preda dietei proiectulu de lege pentru stergerea decimeci vinului; și cu acestea se încheie ședința la 1 ora.

Dela universitatea sasăsca.

Universitatea sasăsca în ședința sea din 22 a lunei curente, după ce au verificat și pre alu 22-lea deputatu alu scaunului Cherdintiu Schuller Liblôy, au pasit la pertractarea formală a proiectului asternut din partea deputatilor Bistritiei, care eră pus pe tapetu pentru ședința acestă.

Proiectulu despre care ne este vorbă sună: „Că universitatea națională (fiesce sasăsca) se statorască unu statutu despre compunerea și alegerea tuturor corporilor reprezentative; precum a comunităților comunale și cetățiene, adunărilor scaunale, precum și a universității naționale — și acestă (statulu) înainte de superarea (deciderea) lui definitivă, a-lu comunică scaunelor respective spre a-si da parerea asupra-i.“

Nu voi să amintesc aici, toate observațiunile pro și contra ce s'au făcut din partea deputatilor respectivi la acestu proiectu, — care în urma cu majoritate de voturi s'au primitu, — încredințându-se unei comisiune din 5 membrii pentru statorirea lui; — ci voi mai multă se constă-

tediu și aici un exemplu de simțului de dreptate-egalitate și frățietate a fraților sași, fatiacu noi, românii, pentru că de-si în împregiurările în cari trăim, nu putem crede, că regimul magiaru actual se concăda, că universitatea sasăsea se face legi (?) unilateralmente pentru teritoriul său, numitu cu atât'a predilectiune, cu numele usurpatu de „pamentu sasescu“ — totuși până ce mai avem ocaziune a ne consulta la olalta, amu fi acceptatu cu totu dreptulu dela întieptii și prudentii concețtăieni; că în comisiunea acăst'a de 5 membrii, care s'au alesu pentru lucrarea statutului respectivu, se fia alesu și unu român, cu atât'a mai tare, cu câtu ea statutulu ce este a se face, deca cându-va o se capete putere de dreptu, o sa ne interesedie și pre noi românii cari facemu majoritatea fundului regiu. Iinsa în desiertu domni'a lor nu au aflatu de bine a amestecă și vre-unu român în acea comisiune pentru ca asiă mai siguru se pōta lucră acelu statutu, care apoi va se fia eflusulu reformeloru, ce suntu a se face pre o basa mai lata de reprezentatiune în fundulu regescu.

Ne-aru placea fōrte, că sa se mai trediēsa românii din scaunele, în cari suntu în majoritate — și luându esemplu dela sași — se nu mai fia asiă complexanti cu acăst'a, alegendu sēu numai sași, sēu cāte unu român și cāte unu sasu la universitate — căci dieu densii, și acolo unde amu avea totu dreptulu nu ne baga în sēma. —

În tōte comisiunile se alesera totu sași și nici unu român.

D. R.

Conferinție invetiatoresci

din Protopopiatele: alu doilea alu Brasiovului, alu trei scauneloru și alu Hidvegului:

(Urmare)

Conferinția II.

În acăsta conferinția dupa ce dlu conducătoru a impartitu materi'a conferentiale în modulu urmatoriu: pentru conf. 2-a: a) metodulu de a introduce pre copii în scriere și cetire, pentru conf. 3-a: b) metodulu de a deprinde pre copii în scriere și cetire, iēra pentru conferinția 4-a: c) metodulu de a deprinde pre copii în computu și d) felulu, cum aru putea invetiat, induplecā pre parinti sa-si tramita copiii la scōla; — fiindu adusi în conferinția patru copii în etate dela 5—7 ani, cari nu umblasera inca în scōla:

1. Se începū convorbirea cu ei, că cu elevii intrati întâi'a-si data în scōla; se facura atenti la părțile corpului lor, la pusetiunile: drēpt'a, stāng'a, susu, josu, înainte, indereptu; dupa ce cuprinsera acăst'a, fura provocati sa arete lucruri, de care vedeau la drēpt'a, la stāng'a lor, s. a.; aceste directioni li se aretara și pre o tabla de scōla, apoi pusi fiindu în stare, de a le cunōsce, fura provocati sa le arete și ei pre tabla.

Li se făcū și aretā pre tabla unu punctu, apoi altulu; și incunoscintiati despre ceea ce este punctulu, sciura sa respunda și, ca punctulu 1 stā deasupr'a, punctulu 2 dedesuptu punctulu 3 la drēpt'a s. a.

Li se dictā, și facura și ei pre tabla unu punctu susu! — unu punctu josu, unu punctu la drēpt'a! — s. a.

În modulu acăst'a fura incunoscintiati și cu cāte-va linii, care apoi dictāndu-li-se, le facura și ei. Apoi li se repetira întrebările dinainte, prin care se puse fundamentu la încordarea atentiunei, la exercerea memoriei în acăsta privintia, la formarea și primirea cātoru-va reprezentatiuni, la judecata asupr'a lucrārei, care erau pusi sa o faca.

Și privirea începū a li se deprinde cu formele punctului și a celor cāte-va linii, lor aretate, și mână a li se miscā cu ore-care securitate la formarea puncteloru în deosebite positiuni și a linieloru cunoscute.

Se vedea pre fetiele lor și bucuri'a espressa pentru starea cea pentru ei pré fericita, ca puteau produce ce-va despre care ei până atunci nici ca visasera.

Privitorii inca se pareau ca simpatisēza cu copilasii pentru acăst'a.

2. Li se spuse o propositiune simpla; fura provocati a o dice și ei cāte unulu, apoi în choru. Apoi se facura atenti la cuvintele din acea propositiune, le dīsera și ei cāte unulu lamuritu, apoi cu totii deodsta dupa tactu. Se facura atenti la sonulu, care se audiā la începutulu cuventului „ou“ — din acea propositiune apoi la sonulu dela in-

ceputulu cuvinteloru: osu, ordiu, s. a. fura pusi sa pronunciedie sonulu „o“, c'a parte a acelor cuvinte, lu pronunțiară iēra dupa tactu mai de multe ori apoi cu totii deodata.

3. Se facura atenti la form'a gurei, adeca cum trebuie sa asediāmu budiele că sa putem pronunția sonulu „o“. Form'a gurei, care, până sa pronunțiamu „o“ este că ceea a unei rotitii, fu însemnata cu creta pe tabla. Privindu copiii la form'a gurei, că o rotitia, sciau, ca atunci aveau sa audia sonulu „o“; privindu la rotiti'a de pre tabla, sciau, ca aceea crā semnulu sonului „o“ (liter'a „o“).

Deci fără că sa li-o fi mai aretatu cine-va în ABCdariu, indata ce li s'a datu ABCdariulu a mână erau toti patru în stare sa cante și sa arete liter'a „o“ în ABCdariu. Bucuri'a lor acum le erā nespusu de mare, căci sciau tōte acestea.

Întielegeau ce va sa dica liter'a „o“, căci vedeau ca este semnulu gurei, pusa în positiune de a pronunția sonulu corespundietoriu, însemnatu pe tabla. Se interes'au de sonulu și liter'a „o“ căci sciau, ca este o particica dintr'unu cuventu, și că fără de cuvinte nu amu putea vorbi.

Dupa metodulu susu aretatu li se facura cunoscutu și alte vocali, pre cari ei de sine sciura apoi sa le afe și arete pre ABCdariu.

Dupa ce se tramisera copiii acasa facur' inv. pres. esplanționi ulterioare despre propunerea deosebiteloru linii, drepte, încovaiate și despre combinarea lor, că exercitii pregatitōrie pentru scrierea lamurita a propositiunei, a cuvinteloru, desfacerea cuvinteloru în silabe s. a. la cari esplanționi metodice luara parte dearendulu totii presentii; totuși vadira în privintia acăst'a cunoscintie mai temeinice. DD. inv. I. Morariu, A. Nanu, G. Siurariu, D. Dogariu, I. Popu, I. Mailatu și I. Cranga.

Conferinția a recunoscutu aretatele exercitii pregatitōrie pentru scriere și cetire de neapertu trebuinciose, și a otāritu, că numai dupa ce se afla copii cunoscuti cu ele sa li se dee ABCdariulu a mână.

Conferinția a III.

Asupr'a deprinderii elevilor în scriere și cetire s'au adusu înainte următoarele:

1. Cuvintele, dicerile din ABCdariu sa le pronuncieze mai întâi invetiat, cu tonu înaltu și lamuritu, luându deodata înainte numai până la punctu, dupa aceea sa puna și pre copii sa le pronuncieze asemenea lamuritu și tare întâi cāte unulu apoi cu totii deodata; apoi totu asiă sa le și cetēscă, sa-i puna sa le copieze pre tabliti, sa li le și dcedie.

Conferinția primindu-le aceste de bune, a otāritu, ca dādu invetiatoriulu elevilor sa copieze din ABCdariu totu-dēun'a sa le numēscă cāte rânduri sa decopieze. Mai încolo fiindu copiii în stare a ceti cu atât'a îndemănare, cātu nu potū și scrie asiă multe diceri, pre cāte potu ceti s. e. intr'unu patrariu de ora, atunci sa se desfaca scrierea de cetire, luându-se fia-care exercitii în cāte o alta jumetate de ora înainte.

2. Asupr'a scrierei luata înainte că exercitiu deosebitu au desbatulu DD. Inv. Iuga, Popu, Veverti'a, Schiopu, Sierbanu, Stoic'a aretāndu ca acum sa mai ia inv. cu elevii literile un'a cāte un'a înainte, făcādu asupr'a lor o descriere scurta și pre întielesu, luându din alfabetu de acelea înainte cari au orecare asemanare între sine de cele ce nu au lungiri; de cele cu lungiri în susu, apoi de cele cu lungiri în josu. Deca au descriu o litera sa o și faca dupa acea descriere. Sa li-o dicteze dupa părțile ei. Totu asiă și cu literile cele mari.

Dlu Inv. Ioann Cranga a esplanțiatu metodulu de a dictā literile dupre tactu. A facutu și exercitii, dictāndu adeca Domnia sea și scriindu mai multi dintre inv. presentii. Conferinția a primitu ecăst'a cu placere.

3. Asupra dictarei cuvinteloru și propositiuniloru din ABCdariu a esplanțiatu Dlu Iuga s. a. aretāndu, că Inv. se dicteze cu tonu înaltu, respicatu și rar, sa nu repetiasca cuvintele la dictare ori silabele; între silabele unui cuventu sa faca o pauza mica, între cuvinte una mai mare.

6. Dlu Veverti'a, Neagu, Olariu, Popu, adusera înainte, ca până a nu incepe dictarea sa iā inv. sēma, ca toti elevii, cari au sa scria, sa-si aiba: tabliti, burete umedu, stilu ascutitu. Apoi le comenda: tabliti pre masa! — stilu 'n mână! — mână în susu! — asediati! — apoi incepe dictarea.

Conferinția primindu aceste cu placerea a hotaritu, că inv. se oprēscă în scōla tablitiile copiiloru dati antaiasi-data la scōla și dupa prelegere sa le linieze pre o parte cu unu cuiu; totu dupa prelegere sa le ascuta și stilele, la care se pōte ajuta și cu unu elevu din despartimentulu alu 2-lea.

Mai încolo — ca dictādu invetiat, eleviloru cuvente: sa le scrie pre tabl'a scōlei, sa faca atenti și la silabele finali și la schimbarea acestor'a în pluralu.

4. Asupra felului scrierei din Abcdariulu Dlu Prof. Z. Boiu Dlu Inv. I. Cranga aduce înainte, ca spre a capetā elevii împoterire în cunōscerea unui felu de litera, sa urmedie inv. cu elevii sei mai antaiu totii §§ cei cu litera civile, apoi sa încēpa la cei cu litera latine.

Conferinția a primitu propunerea acăst'a de buna.

(Va urmā.)

S a b i u, în 13/25 Septembrie 1868.

O corespundinția a „Federationei“ nr. 132, data din Resnari, descriindu decursulu alegerei de deputatu clericalu pentru congresu, urmata acolo în 2/14 Septembrie, aduce nomele subscrisului în nisce conexiuni atātu de false și vatematōre, încātu nu sciu, se me miru mai multu de orb'a badarania sēu de maliti'a acelei corespundinție. Pentru ca

1. Corespundintele afirma, „ca eu a-si fi propusu inca dela începutu votare nominala, ce insa nu s'aru fi primitu.“ — Eu acăst'a acum o adu întâi'a data, dela corespundintele, de ore-ce eu o astfelu de propunere nici amu făcutu, nici ca sciu sa fia făcutu cine-va, nici chiaru fisicesce nu amu pututu face, fiindu ca eu la actulu alegerei și respective alu votārei amu ajunsu tocmai la urma, asiă încātu din cei 57 votanti numai 2—3 au mai venitu și votatu dupa mine; iēra la începutulu actului nici ca amu fostu în biserică, ba dōra inca nici în comun'a Resnari nu ajunsesemu. Unde dara se fiu făcutu propunerea? Dōra prin dumbrava?! În adeveru, pasiunea e orb'a!

2. Se fiu observatu eu, ca siedulele nu suntu uniforme, ci unele-su mai mari, altele mai mici, și sa fiu propusu a se adunā deocamdata tōte siedulele scrise și sa se dea votantiloru în mână altele albe, iēra este o afirmatiune, carea nu are nici unu temei; căci cându amu sositu eu, votarea erā pe gat'a, și eu luându o siedula și scriindu în trens'a, amu aruncat'o în urna. Dara tocmai cându s'aru fi făcutu, ceea-ce dice corespundintele, vedea elu în uniformitatea sieduleloru periculu pentru vre-unu candidat? Eu nu întielegu.

3. În fine dice corespundintele, ca eu, „necredindu-mi ochiloru“, a-si fi pretinsu a dōn'a ora numerarea voturiloru“ s. a. Acăsta insinuare odiōsa se reduce la atât'a, ca gresindu-se din întemplantu la numerarea voturiloru, fiindu implicate dōne siedule un'a 'ntr'alta, inca înainte de a se sci rezultatulu, pare-mi-se pre la nr. 16 — 17, eu și multi altii amu observatu, ca s'a gresitu, dara se va mai numerā odata. — Corespundintele ce aru fi făcutu, cându aru fi vediatu o astfelu de erōre de-si fără voia?

Din tōte acestea se vede, ca corespundintele sēu a scrisu dupa spuse neesacte, sēu a voitū în adinsu, sa me prostitue în publicu espunendu-me că contrariu alu meritului. La casulu dintāiu merita reprobare, căci nu s'a informatu de ajunsu; iēra la casulu alu doilea, inventādu minciani, și aruncādu cu tina în unu omu, de care pre semne cu alte arme nu s'a sciutu apropiā, merita etc. despretiulu ori-cārui omu onestu. Si acestu dispretiu i va fi responsulu meu până atunci, până cându va dovedi sēu va îndreptā asertele sele!

La minciana în privintia dlui Cristea i va respunde acăst'a. *)

Z. Boiu.

Varietăți.

* Diariulu „V. U.“ publica statistic'a foiloru din Ungari'a. În Buda — Pest'a aparū 90 de diuare și foi unguresci, 26 germane, 3 slavene, 7 române, 1 croata și 1 latina, cu totulu 130, precându în Vien'a este numerulu acelor'a 232, în Londr'a 553, și în Parisu 774.

** Desclinite afaceri bisericesci din Biharea. Septembrie 1868. Noi bihoreni (multiamita lui Ddieu și Luda eterna lui Samuilu Vulcanu, Leopoldu II, Nicolae Zēga și alti binefacatori) avemu o multime de instiute pentru educatiune, din cari esu în fie-care anu o

*) A se vedē nrulu trecutu R.

suma frumoasă de teneri, dar — din nefericire — puținii foarte se asiedia în comitatul nostru, și numai acum cu ocaziunea alegerii la congresu observam că inteligența noastră e foarte mică, în câtu diu nu pre avem de unde alege multu. — În Ronteu în 18 aug. v. r. s. d. protopopu și presiedinte consistoriului Simeonu Bica împreună cu alți preoți și unu diaconu, santi crucea menita turnului nou a. s. beserici. Architectulu punendu crucea pre turnu inchinâ de acolo unu toastu pentru Imperatulu, altulu pentru metropolitulu Siagon'a, apoi pentru eppulu Ivacicovici, și pentru protopopulu Bica Protopopulu respondea cu vivate entosiastice. D. Bica a tienu o coventare pre frumoșu laudandu zelulu credinciosiloru și aretandu în limbagiul popularu că regenerarea natiunei nōstre are să se intemple prin beserica și școlă. Apoi daruf comunei o bute de v nu și-o lasă a se petrece între cântecele natiunale ce le essecută band'a mussicala din Oradea-Mare. Turnulu se acopere cu plevu, de aci se pōte conchide despre zelulu comunei. Curendu se va santi ai beserica din Gepiu lângă Salonta. Protopopulu s seceratu laude multe de la poporu, și noi recunoscemu că suntu meritate, căci ustanesce multu și are multe de lucratu, din cauza că prot. de mai nainte eră incarcatu de afaceri pre multe într'o e tate foarte naintata. Totu de la congresu sperâmu se previna asemene acumulatiuni pentru venitoriu. „Alb.“

*** Cându audu diuarele straine din lumea civilizate despre vre-o intemplare din poporul nostru, împreunata cu celu mai micu semnu de superstitiune, pe întrecute i d'au colorile cele mai satirice deducându și aratându necultur'a poporului nostru. Insa esia, ca acum'a tocmai în tierile civiliste, unde cultur'a este în flōre, în mijloculu unei adunări cinstite de ômeni plini de cultura se areta „unu dracu impeliatu,” carele luandu chipu vediotu, binecuvanta adunarea și apoi dispare. Intemplarea acest'a ni-o istoriseste unu corespundinte dela Polsenz în numerulu celu mai nou alu diuariului „Katholische Blätter,” și diuariulu acest'a, carele ilu pōrta ômeni culti, și carele are să latisca cultur'a din tierile civilizate, primesce și latesce corespundintia amintita fără nici o observare, și în tōta serioșitatea ei. Eata cum ne istoriseste corespundintele intemplarea acest'a, care dice, ca o au patitu unu amicu alu seu. înainte cu vre-o 14 zile în siedintia reuniunei liberale din Wels (Stiri'a): „Adunarea-se dice în corespundintia — ascult'a, că totdeun'a, în cea mai mare tacere și încordare la cuvintele vorbitorului. Ochii tuturor erau atintiti la elu (la presiedintele A. G.); totu cuventulu ilu sorbeu depe bodiele lui. Eu insa din intemplare eramu foarte distrasu în sēr'a aceea; pre lenga tōta silint'a nuni putēmu încordă atentiunea, și ochii și cugetele mi sburau fără nici unu planu încōci și si incolo. Ast'a au fostu caus'a, de dintre toti cei de fatia nuni eu amu vediotu scen'a inliorătoare, care s'au desfasuratu înte că fulgerulu tocmai la spatele scaunulu presiedintelui, pre cându vorbea acest'a. Tocmai cându vorbea Dlu A. G. mai cu focu, deodata se desface la spatele lui paretile salei și se iveșu unu domnu în vestmentu verde de venetoriu, cu barba și palarie ascutita. Fumu grosu esia din gur'a lui, nasulu și ochii lui versau flacări de focu. Cându-si aduse la iveala piciorulu celu stângu, amu vediotu cu grōdia, ca e unu — picioru de capra! Atunci amu sciutu, cine er'a oșpele acest'a neplăcutu. Rînjindu de totu pretinesce privea la adunare și cu deosebire la Dlu presiedinte; și tocmai cându admon'a acest'a, ca să participe câtu se pōte de multi la reuniunea acest'a liberala frumoșu, atunci ridicânduși (ucigasiulu) mânilu cele vestede și uscate în o miscare de inima evidenta binecuvanta pre vorbitorulu și dispare în despiciatur'a paretelui, care se inchide în arm'a lui fără nici unu sgomotu. Acestea tōte s'au intemplatu cu o iutiela că fulgeru. Unu tiepetu usioru mai resună din paretē; — au fostu ultimulu suspinulu unoi ereticu liberalu nefericitu, pre care cu ocaziunea acest'a l'au fostu predatu diavolului doi ultramontani inveliti. Ingalbinitu și mortu de jametate de spaima, mi-amu facutu cruce și tacendu m'amu dusu diu adunare.“

*** Bōla de vite s'au latitu și aici, precum se dă cu parerea, prin vitele, ce s'au adusu din Haromszek și din Odorheiu. Judecătōriile indata a făcutu dispusetiunile cuviincioșe, și că sa nu se mai latisca bōl'a acest'a au opritu aici intrarea și scōtērea viteloru cornute. Totu odata și voru face judecătōriile datorintia și în scaunulu Sabiu-

lui, dara poporul încă trebuie să le ajute în tōta privintia, căci numai asiă se va putea încungiu și delătur'a reviu acest'a, carele aduce atāt'a stricare în starea cea buna a poporatiunei.

*** **Cutremuru de pamentu.** Din Iaszmihalytelek se scrie despre cutremurulu pamentului urmatōrele: Abiă neamu fostu reculesu de grōdia, ce o sternise în noi cutremurulu de pamentu din 16. l. e., cându eata ca în 20. l. e. sarta, cam pe la 3/4 9 ore, prin unu impulsu infioratoriu fărânci unu presemnu, odata se cutremurâ de nou pamentulu sub noi în directiune dela resaritu spre apusu. Fric'a cea mare, ce se produce prin cutremurulu celu amenintatoriu cu periculu e sgomotulu celu inadusitu, prin duraitura diduriloru, ce sau derimatu, și prin sunetulu celu ingroditoriu alu clopoteloru miei din turnu, au silitu pre toti, cari și iubeau viat'a, să fuga afara în câmpu. După clatinarea acest'a infricosiata, se mai cutremurâ pamentulu până dimineti'a la 4 ore înca de patru ori; urmarea cea trista au fostu, ca biseric'a, cas'a parochiala și mai multe edificii private s'au slabitu și suntu aprōpe de derimare. E de insemnatu, ca pamentulu se clatinâ usioru tōta diu'a, încātu numai celuce observâ cu atentiune potea simți ceva, și numai în ôrele de sēr'a și de nōptea se cutremura asiă infioratoriu.

Cutremuru de pamentu au fostu în 15. l. e. și în Agramu, care au duratu că o secunda.

Asemerea au fostu unu cutremuru mare de pamentu în Americ'a, prin care sa se fia periclitatu vreo 20,000 de ômeni.

*** Avemu durerea de a anunti'a o intemplare din cele mai nenorocite. Adi pre la siēsē ôre și jumătate o splosiune teribilă făcū se tresâra o mare parte a Bucuresciloru. Nenorocirea se intemplâ la începutulu podului Beilicului lângă piat'a santului Antonu. Se vede ca dea unu depositu de prăvu de pusica în pivniti'a unei mici case cu dōue etagie din drēptă ulitiei și acest'a făcendu splosiune dintro cauza necunoscuta înca, cas'a fū instantaneu aruncata în aeru, dărâmendu acoperisulu caseloru vecine și îndâulendu s'au parte din zidulu casei despre piatia. Pompierii alergarâ cu intrepiditatea și iutial'a loru cunoscuta și oprira ori ce incediu. Insa cu tōtagrâbirea ajutōreloru numai dōue vectime putura ficare se a retra su din remâtori din care un'a foarte greu rânita. Nu se pōte înca cunōsce numerulu victimeloru, fiindu nevoie de multu lucr'u pentru retragerea tuturor daramaturiloru. Cas'a insa fiindu mica numerulu locuitoriloru nu putea fi mare, cea ce se și spune de vecini ce pretindu ca au mai nōua sufilele o locuiau. Se dice ca cāti-va trecâtori au suferitu cuantusiune grave. Retragerea derâmaturiloru urmēdia cu cea mai mare activitate. „Sentinel'a“

*** **O usiurare de multu dorita** pentru comunicatiune, se va face prin indreptarea drumului de pre dealulu Bradului; prelucrârile în privintia acest'a o sa se încēpa, precum se aude, înca în tōmn'a acest'a. Aru fi de doritu, că sa se indrepteze și drumulu de pre dealulu Sacelului, dându-ise alta directiune mai plana, pentru ca și acest'a, că și alu Bradului, impedeau foarte multu comunicatiunea prin suisulu celu mare.

20—2 **Concursu.**

Statiunea de parochu din Magerusiu în Tractulu Protopopiatului alu II. alu Brasiovolui devenindu vacanta, prin transfararea preotului de acolo la parochi'a Bodului, se eserie prin acest'a concursu.

Competitorii la acest'a parochi'a preoți sēu Clerici absoluti, sa trimita cererile loru cu documentele de lipsa, la subscrișulu scaunulu protopopescu până la 30 Septembrie a. c.

Scaunulu protopop: gr. or. alu II alu Brasiovolui.

Brasiovu în 4 Septembrie 1868.

Ioann Petricu,
Protopopu

23—2 **Concursu.**

Pentru ocuparea posturiloru invetiatoresci din comenele Abrudu, Abrudusatu și B. Cierbu se deschide concursu.

Cu statiunile acestea suntu impreunate urmâtōrele emolumente:

- Statiunea invatiatorēscă dela școlă centrala din opidulu Abrudu e provadiata cu unu salariu anualu de 200 fl. v. a. cuartiru liberu, și 2 argii de lemne.
- Statiunea din Abrudusatu, este impreunata cu unu salariu anualu de 150 fl. v. a. cuartiru liberu și 2 orgii de lemne, iare

c) Statiunea din Buciumu Cierbu, e provadiata cu unu salariu anualu de 100 fl. v. a. cuartiru liberu, lemne câte voru fi necesare, și una parte din venitele școlare — pentru serviciulu de cantaretiu. —

Doritorii de a competi la anulu din aceste posturi, au de a si providea petitiunile cu atestate de calificatiune buna, de moralitate, ca au absolvatu cursulu pedagogiei, în Institutulu Archidieceșanulu ca șcia și cantarile bisericesci și ca suntu de religiunea gr. orientala; tōte aceste până la 20. Septembrie a. c. suntu a se adresâ subscrișulu Inspectoratulu școlariu.

Dela Inspectoratulu școlare districtuala gr. or. alu Zlatnei de josu.

Abrudu 1. Sept 1868.

Escriere de Concursu.

Devenindu vacanta statiunea invetiatorēscă dela școlă româna gr. or. din Maerau, Fractulu Turdei de susu, e impreunatu cu leafa annuala de 60 fl. v. a.

Se deschide Concursu până la 30 Septembrie 1868.

Doritorii de a ocupâ acest'a statiune voru avegdna la acestu terminu, a-si trimita la subscrișulu, prelânga concursesele sale documentele recerute.

Inspectoratulu Districtualu școlare gr. or. Idicelu în 3. Septembrie 1868.

Ioșifu Brancovanu,
Protopopu.

22—2 **Concursu.**

Pentru ocuparea Statiunei Invetiatoresci. la Școlă comunala gr. or. din Parau, se deschide concursu până la 20 Septembrie a. c.

Cu acestu postu e impreunatu unu salariu anualu de 100 fl. v. a. cortelulu liberu în edificiuulu școlēi — și lemnele trebuincioșe pentru focu.

Doritorii de a ocupâ acestu postu, voru adresâ subscrișulu concursesele sale până la terminulu susu aratatu, instruate cu atestatele de lipsa, despre a loru calificatiune.

Fagarașiu 5/17. Sept. 1868.

Petru Popescu
Protopopu gr. or. și
Insp. distr. de școlē.

21—2 **Edictu.**

Anna Vasilie Nanu din Hermanu, carea după publicarea Deliberatului Consistorialu din 13 Iuniu a. c. Nr. 629 prin care se indreptase la trailulu la olalta cu barbatulu ei Georgiu Vladu totu de acolo, nemultiamita cu amintitulu Deliberatu, parasindu cu necredintia pre legiutulu ei sotiu, și pribegiescu în lume, fără a se sci unde, se citeza prin acest'a, ca în terminu de 8 luni de zile dela datulu presinte se se infatisiedie înainte subscrișulu foru matrimonialu; căci la din contra și în absentia ei se va decide pre baz'a St. Canōne ale bisericēi nōstre ortodoxe rasaritene, divortiuulu cerutu de sotiuulu ei.

Forulu matrimonialu gr. or. alu tractulu protopopescu alu II, alu Brasiovolui.

Brasiovu în 4 Sept. 1868.

Ioann Petricu
Protopopu.

Nr. 24—1 **Edictu**

Mari'a, nat'a Ioșifu Gavrilu din Tientiariu, carea de mai multe luni de zile a parasitu cu necredintia pre legiutulu ei sotiu Nicodimu Tomiani totu din Tientiariu, și pribegiescu în lume fără a se pōtea sci locul ubicatiunei sale, — se cetēdia prin acest'a, că în terminu de unu anu și o di dela datulu presente, sa se infatisiedie naintea subscrișulu, la scaunulu protopopescu respectivu, căci la din contra și în absentia densei, se va decide pre bas'a SS. Canōne ale bisericēi nōstre ortodoxe-rasaritene divortiuulu cerutu de barbatulu ei.

Brasiovu 30 Augustu 1868.

Ioșifu Baracu
Protopopu gr-or. I. alu Brasiovolui.

Burs'a de Vienn'a.

Din 14/26 Septembrie 1868.

Metalicele 5%	56 40	Act. de creditu	206 20
Imprumut. nat. 5%	61 60	Argintulu	113 75
Actiile de banca	711	Galbinulu	5 53